

VLAAMSE RAAD VOOR RECLAME EN SPONSORING
OP RADIO EN TELEVISIE

Beslissing 1996/04 - dd. 4/11/1996

Gelet op de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995, bekrachtigd en gewijzigd bij het decreet van 8 maart 1995;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 31 juli 1991 betreffende de samenstelling en werking van de Vlaamse Raad voor reclame en sponsoring op radio en televisie;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 12 mei 1993 houdende goedkeuring van het reglement van orde van de Vlaamse Raad voor reclame en sponsoring op radio en televisie;

Gelet op de beslissing van 14 oktober 1996 van de Vlaamse Raad voor reclame en sponsoring op radio en televisie om over te gaan tot een ambtshalve onderzoek met betrekking tot mogelijke inbreuken op de bepalingen van de artikelen 81, 7°, 82 §1, 82 §6, 89, laatste lid en 90 van de gecoördineerde decreten van 25 januari 1995 met betrekking tot de uitzendingen van de regionale omroep ATV;

Gelet op de aangetekende brief van 17 oktober 1996, waarbij ATV in kennis werd gesteld van de beslissing van de Raad van 14 oktober 1996 en tevens werd uitgenodigd op de hoorzitting van 4 november 1996;

Gezien de schriftelijke opmerkingen dd.25 oktober 1996 van de raadsman van ATV, Jan DYCK, advocaat te Antwerpen, en gehoord ter zitting van 4 november 1996 Jan VAN BROECKHOVEN, voorzitter van de vzw ATV, Chris VERNEYEN, secretaris van ATV en Jan DYCK;

Neemt de Raad de volgende beslissing:

1. VOORAFGAAND

Op 14 oktober 1996 heeft de Raad beslist om over te gaan tot een ambtshalve onderzoek met betrekking tot mogelijke inbreuken op de bepalingen van art. 81, 7, 82 §1, 82 §6, 89, laatste lid en 90 van de gecoördineerde decreten van 25 januari 1995 met betrekking tot de uitzendingen van de regionale omroep ATV.

2. TEN GRONDE

- 2.1. - Art. 2, 14° van de gecoördineerde decreten van 25 januari 1995 definieert reclame als volgt : "de door een overheidsbedrijf of particuliere onderneming tegen vergoeding of soortgelijke betaling uitgezonden of doorgegeven boodschap - in welke vorm ook - in verband met de uitoefening van enige commerciële, industriële of ambachtelijke activiteit of van een vrij beroep, met het oog op de bevordering van de levering van goederen of diensten tegen betaling, met inbegrip van onroerende goederen, rechten en verplichtingen";

Art. 2, 21° van de gecoördineerde decreten van 25 januari 1995 definieert televerkoop als volgt: "de rechtstreekse aanbieding van produkten of diensten aan het publiek met het oog op verkoop, aankoop en verhuur van produkten of met het oog op het verrichten van diensten";

Art. 81, 7 ° van de gecoördineerde decreten van 25 januari 1995 bepaalt dat de reclame geen beroep mag doen - noch in noch buiten beeld - op personen wier mediabekendheid voortkomt uit het meewerken aan informatieve programma's en aldus is dat hun optreden misleidend kan werken op de kijker of de luisteraar;

- Art. 82, § 1 van de gecoördineerde decreten van 25 januari 1995 luidt als volgt : "De reclame moet duidelijk als dusdanig herkenbaar zijn en onderscheiden zijn van de programma's. Elke verwijzing in de reclame naar een programma is verboden.

De reclame moet worden gegroepeerd in niet-op-eenvolgende tijdsblokken van beperkte duur. Ieder tijdsblok wordt voorafgegaan en gevolgd door een passende aankondiging dat het om reclame gaat."

- Art. 82, § 6 van de gecoördineerde decreten van 25 januari 1995 luidt als volgt : "In programma's van religieuze erediensten, in godsdienstige en levensbeschouwelijke programma's, in informatieve programma's en in programma's en programmaonderdelen voor kinderen mag geen reclame worden ingelast."
- Art. 89, laatste lid van de gecoördineerde decreten van 25 januari 1995 luidt als volgt : "Journaals en politieke informatieprogramma's of programmaonderdelen mogen niet worden gesponsord."

- Art. 90 van de gecoördineerde decreten van 25 januari 1995 luidt als volgt : "De televisieomroepen van of erkend door de Vlaamse Gemeenschap mogen geen televerkoopprogramma's uitzenden."

- 2.2. De Raad heeft op zijn zitting van 14 oktober 1996 enkele fragmenten van het programma van de regionale omroep ATV van 12 september 1996 gevisioneerd.
De Raad heeft hierbij het volgende kunnen vaststellen:

Het programma vangt aan met een eerste nieuwsblok. Daarna volgt een aankondiging van de Notariële Woonkijker, onmiddellijk gevolgd door een reclameboodschap m.b.t. "Pocahontas".

Hierop volgt een tweede nieuwsblok, dat zonder aankondiging wordt gevolgd door een reclameblok met betrekking tot :

- Holiday Inn;
- Iveco;
- Dameskleding Miss Mister
Herenkleding Mens Fashion
Haartooi New Look
Formule Twice as Nice
Make-up Alcina.

Bij deze laatste boodschap werden beelden van ATV-nieuwslezers getoond.

Daarna volgt een derde nieuwsblok, dat wordt gevolgd door het weerbericht, met aansluitend, zonder aankondiging een reclameblok.

De Raad dient na te gaan in hoeverre het bovengenoemde ATV-programma een inbreuk vormt op de artikelen 81, 7, 82, § 1 en 82, § 6 van de gecoördineerde decreten van 25 januari 1995.

De Raad dient tevens na te gaan in hoeverre de boodschap m.b.t. Miss Mister, Mens Fashion, New Look, Twice as Nice en Alcina als reclame dan wel als sponsoring moet worden beschouwd. In die optiek dient te worden onderzocht in hoeverre het hier gaat om een inbreuk op art. 81, 7° of op art. 89, laatste lid van de gecoördineerde decreten.

- 2.3. De Raad heeft tijdens zijn zitting van 14 oktober 1996 eveneens een aflevering van het programma "De Notariële Woonkijker" van 23 september 1996 (programma verzorgd door ATV) gevisioneerd.

Het bedoelde programma wordt voorafgegaan door de volgende visuele vermeldingen : "U ziet nu de Notariële Woonkijker waarin de notarissen van het arrondissement Antwerpen de openbare verkopen aankondigen."

De Raad heeft hierbij kunnen vaststellen dat huizen en appartementen werden voorgesteld, die door notarissen openbaar zullen worden verkocht. Het telefoonnummer van de betrokken notaris wordt hierbij getoond.

In sommige gevallen wordt ook de prijs van het goed vermeld.

De Raad dient na te gaan in hoeverre het bedoeld programma beantwoordt aan de definitie van reclame, zoals bedoeld bij art. 2, 14° van de gecoördineerde decreten, en van televerkoop, zoals bedoeld bij art. 2, 21° van de gecoördineerde decreten. Er dient te worden nagegaan in hoeverre er een inbreuk op de artikelen 82, § 1 en 90 van de gecoördineerde decreten kan worden vastgesteld.

- 2.4. ATV voert aan dat de decreetgever de vorm van de aankondiging inhoudelijk niet heeft bepaald en meer bepaald niet vereist dat het woord "reclame" expliciet moet worden gebruikt. ATV is van oordeel dat de door de presentator gegeven boodschap "tot zo dadelijk" en de tekst die aan de reclame-blok voorafgaat ("tot straks" of "tot zo") voldoende beantwoordt aan de vereiste van art. 82, §1.

Volgens ATV is het duidelijk dat het ATV-programma in zijn totaliteit niet als een homogeen exclusief informatief programma kan worden beschouwd.

Er worden ook items aangebracht, zoals cultuur-, sport- en animatiebijdragen.

Wat de vaststelling m.b.t. de boodschap Miss Mister, Mens Fashion, New Look, Twice as Nice en Al-cina betreft, is ATV van mening dat het om een vorm van sponsoring gaat. In dit verband wijst ATV er nog eens op dat het bedoelde programma niet als een journaal kan worden beschouwd.

Wat de uitzending van 13 september 1996 betreft, wijst ATV er op dat het programma-onderdeel "De Notariële woonkijker" is tot stand gekomen in samenwerking met de Kamer der Notarissen en dat het gaat om de aankondiging van openbare verkopen van onroerende goederen. Er is dus geen rechtstreekse aanbieding van goederen of diensten, zodat aan de definitie van televerkoop niet is beantwoord.

Er wordt volgens ATV evenmin beantwoord aan de definitie van reclame, omdat het element vergoeding of soortgelijke betaling ontbreekt. Bovendien is het betrokken programma-onderdeel een vorm van kabelkrant en geen televisieprogramma.

- 2.5. De Raad is van mening dat de geviseerde aankondiging aan het begin van het reclameblok voldoende duidelijk is om te kunnen gewagen van een "gepaste" aankondiging. De Raad voegt hier evenwel aan toe dat aan het einde van het reclameblok elke aankondiging ontbreekt.

De Raad heeft kunnen vaststellen dat de onderbroken programmaonderdelen worden aangekondigd als nieuwsprogramma's.

De Raad is van oordeel dat de aanwezigheid in een informatief programma van andere, dan louter nieuwselementen geen afbreuk doet aan het algemeen informatief karakter ervan.

De Raad stelt dan ook een inbreuk vast op artikel 82, §6 van de gecoördineerde decreten dat bepaalt dat in informatieve programma's geen reclame mag worden ingelast.

Om dezelfde redenen wordt een overtreding vastgesteld op artikel 89, laatste lid van de gecoördineerde decreten, dat bepaalt dat journaals en politieke informatieve programma's of -programmaonderdelen niet mogen worden gesponsord. De Raad verwijst in dit verband naar artikel 88 van de gecoördineerde decreten, dat bepaalt dat de sponsoring aan dezelfde voorwaarden is onderworpen als bedoeld in artikel 81. De Raad leidt hieruit af dat een overtreding op artikel 81, 7° werd vastgesteld.

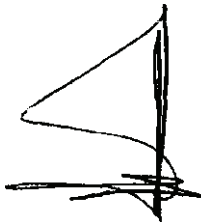
- 2.6. De Raad erkent dat het programmaonderdeel "De Notariële Woonkijker", zoals het werd uitgezonden op 23 september 1996, niet beantwoordt aan de definitie van televerkoop. Door de gemachtigden van ATV werd tijdens de zitting meegedeeld dat de productiekosten voor het programma werden gedragen door de Kamer van Notarissen. De Raad concludeert hieruit dat wordt beantwoord aan het element betaling of soortgelijke vergoeding, mede door het feit dat de verwachting wordt gewekt dat in de toekomst nieuwe adverteerders zullen worden aangelokt.

De Raad is tenslotte van mening dat, zelfs indien het betrokken programma zou ressorteren onder de noemer "Kabelkrant", het nog altijd gaat om omroepen zoals bedoeld bij art. 2, 1 van de gecoördineerde decreten, en de overige bepalingen van de gecoördineerde decreten onverminderd van toepassing zijn.

3. BESLISSING

Gelet op het voorgaande beslist de Raad dat tijdens de ATV-programma's van 12 september 1996 inbreuken worden vastgesteld op de bepalingen van de artikelen 81, 7°, 82 §1, 82 §6 en 89, laatste lid van de gecoördineerde decreten van 25 januari 1995. De Raad beslist tevens dat tijdens de ATV-programma's van 23 september een overtreding op artikel 82 §1 werd vastgesteld.

Namens de Raad,

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized, somewhat abstract scribble that appears to be the name 'H. PAS'.

H. PAS
Voorzitter